

CYPERN NYHETER

Nr 10/13 - OKTOBERNUMRET

Utgivningsdag 14 november 2013

INNEHÅLL

Presidenten träffar rådets ordförande	sid. 1
Presidenten träffar rådets ordförande, fortsättning	sid. 2
FN-uppdrag godkänns	sid. 3
Mycket naturgas	sid. 3
Nationaldag 1 oktober	sid. 3
Maritim konferens	sid. 4
Större religionsfrihet	sid. 5
Kuwaitis kronprins	sid. 5
Cancerrön	sid. 5
Lägesrapport Turkiet	sid. 6
Varm höst	sid. 6

Det finns mer information och äldre nyhetsbrev på ambassadens hemsida:
www.mfa.gov.cy/embassystockholm

Cypern Nyheter ges ut av Cyperns ambassad i Sverige.

E-post:
stockholmpress@mfa.gov.cy
Telefon: 08 - 24 50 08

Om du inte önskar få nyhetsbrevet i fortsättningen eller om du har förslag på andra som skulle vilja ha det (kostnadsfritt) så skriv till stockholmpress@mfa.gov.cy.

Presidenten träffar rådets ordförande

Cypernfrågan

Europeiska rådets ordförande, Herman Van Rompuy, besökte Cypern den 15 oktober och samtalade med president Anastasiades bland annat om utvecklingen i Cypernfrågan. Efteråt kommenterade Anastasiades samtalet så här:

"Jag upprepade ännu en gång för rådets ordförande att jag är fast besluten att arbeta outtröttligt och med beslutsamhet för att nå en fungerande och hållbar lösning till gagn för alla cyprioter.

För att undvika att upprepa det tidigare förfarandet som inte blev så produktivt som vi hade väntat oss, betonade jag att påbörjandet av förhandlingarna inte är lika viktigt som att de ska vara heltäckande, med tydlig substans och tydliga syften och mål.

I detta avseende, informerade jag ordföranden om att jag anser det nödvändigt att genom en gemensam kommuniké från ledarna för de båda befolkningsgrupperna innan förhandlingarna påbörjas, fastställa att den lösning som skall uppnås kommer att följa relevanta FN-resolutioner, högnivåavtal och omvandlingen av Cypern till en federal stat med två zoner ('bi-zonal, bi-communal'), men med *en* internationell identitet, *enkel* suveränitet och *ett* medborgarskap.

Vidare framförde jag att uppgörelsen måste vara ett konkret uttryck för det faktum att vi är medlemmar i EU, så att dess värderingar och principer respekteras till fullo. När det gäller det, hade vi tillfälle att diskutera mitt förslag att stärka EU:s roll i förhandlingsprocessen. EU:s roll skulle endast vara att komplettera FN:s förmedlingsuppdrag, för att garantera, inte bara vårt kompetenta deltagande i EU som vi visar genom att implementera dess regelverk korrekt, utan även att alla cyprioter återfår sina grundläggande friheter och mänskliga rättigheter. Man enades om att denna fråga kommer att diskuteras vidare under mina kommande besök i Bryssel.

Jag framförde också min starka övertygelse att det är av största betydelse att förhandlingsprocessen injiceras med dynamiska impulser, för att återställa förtroendet hos det cypriotiska folket till att det är möjligt att nå en uppgörelse.

En sådan drivkraft kan bara uppnås genom att man vidtar djärva förtroendeskapande åtgärder som uppfattas som en spelväxling och som skapar en win-win-situation, inte bara för de båda befolkningsgrupperna, utan även för alla inblandade aktörer.

Det var i detta sammanhang jag informerade Rompuy om mitt förslag, som också innefattar återlämnandet av spökstaden Famagusta till dess rättmätiga invånare, under överinseende av FN och i linje med säkerhetsrådets resolution 550 från 1984.

Godkännandet av vårt förslag skulle vara till enorm nytta för folket i Cypern, eftersom - bortsett den uppenbara fördelen att återuppliva cypriotiska folkets hopp om att en uppgörelse är möjlig, vilket ger en välbehövlig stimulans i förhandlingsprocessen - det också kommer att leda till att det skapas nya arbetstillfällen i en mängd olika yrkesområden och det kommer att hjälpa båda befolkningsgrupperna att inse att samarbete och samverkan ger ömsesidiga fördelar."

Fortsättning från första sidan:

Europeiska rådets ordförande Van Rompuy uttryckte sitt fulla och helhjärtade stöd till ansträngningarna som görs för att Cypern ska återförenas, till en hållbar helhetslösning för Cypern i form av en "bizonal, bicomunal" federation, som är anpassad till EU:s fundamentala principer.

Han sa också att EU:s stöd har manifesterats genom att en erfaren medlare har utsetts som stöd och kontaktperson till kommissionens ordförande i Cypern.

Cyperns ekonomi ska vitaliseras

När Van Rompuy och Nikos Anastasiades träffades i Cypern var även Cyperns ekonomi på dagordningen.

"Jag klargjorde att regeringen, som det redan har visats, helt ägnar sig åt att beslutsamt och utan förseningar implementera samförståndsavtalet som slutits med trojkan", sa Anastasiades när de båda träffade pressen efteråt.

"Ett antal åtgärder har redan vidtagits för att omstrukturera och vitalisera ekonomin", sa han och uttryckte också tillfredsställelse över att de ansträngningar som gjorts och reformer som antagits har bemötts positivt av EU, "vars stöd är viktigt i vår strävan mot återhämtning".

EU-länderna solidariska

Van Rompuy menade att reformerna kommer att löna sig och försäkrade att alla länder i EU står vid Cyperns sida. "De kommer att fortsätta att

Nikos Anastasiades och Herman Van Rompuy

visa solidaritet med Cypern", sa han.

"Jag är fullt medveten om effekterna av den ekonomiska krisen i Cypern och cyprioternas nöd. En sådan här kris för oundvikligen med sig sociala och individuella svårigheter, och jag inser vilka uppoffringar som många av er har varit tvungna att göra", sa Van Rompuy.

Han talade om den osäkerhet, rädsla och ilska som kanske upplevs av många som förlorat eller fruktar att förlora sina jobb. Men han är övertygad om att Cypern kommer att klara krisen.

"Jag välkomnar det positiva resultatet av den första granskningen av omställningsprogrammet. Och jag berömmar de cypriotiska myndigheternas hårda arbete", sa han.

Ytterligare bidrag

Efter EU:s och Internationella valutafondens lån till Cypern i våras, enades EU:s ledare i juni om ytterligare medel för att bidra till Cyperns återgång till tillväxt. Dessa 200 miljoner euro under 2014-2015 är utöver det redan överenskomna beloppet på en halv miljard euro från EU:s budget 2014-2020.

"Jag vet att den ekonomiska återhämtningen inte är enkel och att det inte bara är en fråga om ekonomiskt stöd, men jag är övertygad om att Cypern genom alla dessa insatser - först och främst cypriotiska folkets och med stöd av dess europeiska partner - stadigt kommer att leda till en bättre framtid", menade Van Rompuy.

Naturgasfynd ger hopp

Van Rompuy tog också upp energifrågan och menade att Cyperns naturgasprospektering i Medelhavet är viktig och skapar hopp. EU är tydlig på den punkten, att Cypern har rätt att utforska och utnyttja sina naturtillgångar inom sitt havsområde.

"Precis som i Cypern, måste alla europeiska länder sträva efter lösningar för tillväxt och sysselsättning som håller på sikt - och det kommer att lyckas", menade Van Rompuy.

Andra frågor som togs upp under samtalen var den ekonomiska situationen i de övriga euroländerna, regionala frågor och frågor som står på dagordningen för rådets kommande möte. Den cypriotiska regeringen deltog i samtalen.

Cypern godkänner FN-uppdrag

Den cypriotiska regeringen har godkänt att en bas inrättas på ön, till stöd för det uppdrag som FN och det internationella samarbetsorganet OPCW har att övervaka förstörelsen av Syriens lager av kemiska vapen och utrustning för att framställa kemiska vapen. Det meddelade regeringens talesperson Christos Stylianides den 18 oktober.

OPCW, Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons, som för övrigt tilldelas Nobels fredspris 2013, övervakar att FN:s kemvapenkonvention efterlevs. Stylianides sa att FN:s beslut att upprätta basen i Cypern visar den stabiliserande roll landet har i östra Medelhavsområdet och Mellanöstern.

Med resolutionen 2118 godkände FN:s säkerhetsråd formellt för första gången någonsin ett samarbete mellan FN och OPCW. FN:s

generalsekreterare Ban Ki-moon har utsett holländaren Sigrid Kaag, en veteran från FN:s utvecklingsprogram, att leda det gemensamma uppdraget.

Det var Ban Ki-moon som tog initiativ till samarbetet genom att rekommendera det i ett brev till säkerhetsrådet. Eftersom

situationen i Syrien fortfarande är osäker, kommer bara ett nödvändigt antal experter åt gången att vara verksamma på syriskt territorium.

Det är experter som redan har verkat i Syrien som kommer att utgöra stommen i det team som kommer att bestå av personal från både FN och OPCW, sammanlagt upp till 100 personer.

Cypriotiska representanhusets plenum ratificerade den 24 okt avtalet mellan Cypern å ena sidan och FN och OPCW å den andra sidan

om att etablera en bas på Cyperns territorium för det FN/OPCW-gemensamma uppdraget för Syrien.

Avtalet innehåller bestämmelser om faciliteter för dem som anlitas att utföra det gemensamma uppdraget så att deras närvaro och verksamhet på ön är säker. Det fastställdes genom skriftväxling mellan FN:s generalsekreterare, OPCW:s generaldirektör och Cyperns utrikesminister, efter ett beslut av den cypriotiska regeringen den 18 oktober.

Någon dag efter Nobelkommitténs offentliggörande, att det blir OPCW som får ta emot Nobels fredspris i år, gratulerade Cyperns utrikesminister Ioannis Kasoulides organisationen och bekräftade Cyperns fortsatta stöd för dess mål och arbete.

Stor tillgång på cypriotisk naturgas bekräftas

Resultaten av provborringarna i Afroditereservoaren, block 12 i Cyperns exklusiva ekonomiska zon, EEZ, visar att det finns betydande mängder utvinningsbar naturgas, med hög produktionskapacitet. Det tillkännagav energiminister Giorgos Lakkotrypīs den 4 oktober.

Tillgången är enligt nu uppmätta data i storleksordningen 3,6-6 tcf (biljoner kubikfot) naturgas,

medianvärdet ligger på ungefär 5 tcf, vilket innebär att detta skulle vara den tredje största idag upptäckta kolvätetillgången i östra Medelhavet.

"En mycket preliminär beräkning, baserad på reserver på 4,5 tcf och med hänsyn tagen till osäkerheten på marknaden, indikerade en nettovinst för Cypern på mellan 8,8 och 13,2 miljarder euro under en 14-årsperiod", sa Lakkotrypīs.

Det är tre företag som har licens att utföra borrhningarna, det är Noble Energy International Ltd, Delek Drilling Limited Partnership och Avner Oil Exploration Limited Partnership.

"Det vi har funnit är en bekräftelse på att det är naturgas av världsklass", har Noble Energys Cypernchef John Tomich kommenterat borrhningsresultaten.

Cyperns nationaldag den första oktober

Cypern var en brittisk koloni fram till 1960. Nationaldagen firas den 1 oktober till minne av självständigheten. I ett uttalande till media på den 53:e årsdagen av självständigheten talade president Anastasiades om invasionen och den fortsatta ockupationen av den norra delen av ön och om den ekonomiska krisen.

"Men detta härdar vår vilja och vår beslutsamhet att fortsätta att kämpa,

inte bara för att försvara allt som vi har fått, utan också för att få till stånd en överenskommelse som kommer att befria vårt fosterland från ockupationsstyrkorna, som kommer att befria landet och återföreningarna, så att de principer och värderingar som gäller för övriga Europa kommer att gälla även Cypern och genomsyra hela republiken", sa presidenten.

Han definierade fyra "grundläggande strategiska mål" för landet. Att den turkiska ockupationen upphör och landet återförenas är det som har högsta prioritet. De andra målen är att reformera statliga institutioner, att hantera den ekonomiska krisen på ett samlat sätt och att omforma utrikespolitiken.

Cyperns maritima konferens 2013

Sjöfartsnäringen har varit en av Cyperns mest framgångsrika exportbranscher, eftersom landet har privilegiet att vara ett av världens mest inflytelserika nav för rederibranschen. Öns maritima huvudstad, Limassol, är hem för några av de mest namnkunniga inom sjöfarten, berättade president Nikos Anastasiades, när han invigde konferensen "Maritime Cyprus 2013" den 7 oktober.

Cyprus Registry rankas idag bland de tio bästa internationella flottor och är den tredje största flottan inom Europeiska unionen, med en andel på 12 procent av EU:s totala flotta. Omkring 150 internationellt kända företag inom sjöfartsbranschen är verksamma i Cypern och kontrollerar en flotta på sammanlagt över 2 200 fartyg. Dessa företag står för cirka sju procent av Cyperns BNP.

Det var drygt 600 delegater som samlades vid konferensen: rederiägare och deras anställda och representanter för sjöfartsorganisationer.

Det övergripande temat för konferensen var "att frakta idag". Frågorna delades upp så att olika perspektiv av temat behandlades under de tre dagarna konferensen varade: nya modeller för frakt, miljö och frakt och framtidsfrågor. De är tre av de mest utmanande frågorna som internationella sjöfarten står inför idag.

Anastasiades nämnde några av den cypriotiska sjöfartsnäringens skattemässiga och ekonomiska fördelar:

- konkurrenskraftiga kostnader för fartygsregistrering och årlig tonnageskatt
- fördelaktigt skattesystem för sjöfartsnäringen och annat internationellt företagande
- i allmänhet låga drifts- och byggkostnader.

Detta i kombination med en rad andra faktorer har bidragit till att Cypern är rankad som den elfte största världsomfattande handelsflottan. Anastasiades nämnde:

- öns strategiska läge mellan de tre kontinenterna Europa, Asien och Afrika
- ett helt internationellt och EU-

harmoniserat skatte- och rättssystem

- en högt kvalificerad och professionell arbetskraft inom områdena juridik, redovisning och beskattning
- en maritim infrastruktur som ständigt uppgraderas, med kompetenta skeppsmäklare och sjöförsäkringsjurister.

Koji Sekimizu, generalsekreterare i International Maritime Organization

"Det måste betonas, att under förhandlingarna med trojkan, fick vi behålla det mycket konkurrenskraftiga EU-godkända beskattningssystemet för sjöfarten intakt. Som en följd av det har Cypern fortsatt att locka till sig ännu fler fartyg och rederier", sa Anastasiades.

Samtidigt har ett antal rederier i Cypern påverkats av eurogruppens beslut den senaste tiden, men "trots det har den inhemska sjöfartsnäringen blivit kvar på Cypern och visar förtroende för vår sjöfartsnäring och vår ekonomi i stort", menade Anastasiades.

Trojkans uttalade sig positivt om Cyperns sjöfartsnäring under sitt besök i juli, enligt Anastasiades, och uppmuntrade den att expandera

ytterligare utomlands.

"Det är därför, och som ett erkännande av den enorma betydelsen sjöfarten har för Cyperns ekonomi och samhället i stort, som min regering har det politiska stödet till sjöfartsnäringen som en av sina främsta prioriteringar", sa han.

Koji Sekimizu, generalsekreterare i International Maritime Organization, och Siim Kallas, vice ordförande för Europeiska kommissionen, uttryckte synpunkter som hänvisade till den ledande roll som den cypriotiska sjöfarten spelar på en internationell nivå och inom EU.

Konferensen Maritime Cyprus 2013, var den 13:e i sitt slag, den första var år 1989.

Genombrott för religionsfriheten i Cypern

FN:s särskilda rapportör om religionsfrihet Heiner Bielefeldt välkomnar ett viktigt genombrott i Cypern efter några unika interreligiösa aktiviteter. "Det kan verka som små steg, men det är ett stort steg för de berörda religiösa samfundet", menar han.

Den 18 oktober förrättade den muslimske ledaren stormuftin Talip Atalay för första gången en fredagsbön i moskén Hala Sultan Tekke på regeringskontrollerat cypriotiskt territorium.

Detta var möjligt tack vare en överenskommelse med cypriotiska kyrkans ärkebiskop Chrysostomos II. Tidigare samma dag besökte de båda religiösa ledarna för första gången

någonsin den historiska moskén Bayraktar i centrala Nicosia. Två dagar tidigare besökte den grekisk-ortodoxe biskopen Christoforos av Karpasia ockuperat område i norr, där han förrättade en andakt vid aposteln Andreas kloster på Karpasshalvön.

Socialdemokrater för tro och solidaritet och svenska ambassaden i Nicosia har varit starkt engagerade i ärendet redan sedan 2009 och bidragit till denna positiva utveckling.

Cypernkonflikten är inte i sig en religiös konflikt, men allt konstruktivt samarbete mellan religiösa ledare stoppades för flera decennier sedan i och med att

konflikten mellan de båda befolkningsgrupperna eskalerade.

En vändpunkt kom i september. Då deltog bland annat FN:s särskilda rapportör om religionsfrihet i rundabordssamtal tillsammans med de båda religiösa ledarna, förbundsordförande i Socialdemokrater för tro och solidaritet och svenska ambassadören i Nicosia.

Sådana samtal skapar en bra grund för att ta itu med bakomliggande frågor som har med mänskliga rättigheter i allmänhet att göra, menar rapportören Bielefeldt, "vilket också kan ha en positiv inverkan på försoningsprocessen som helhet".

Cyperns president i samtal med Kuwaits kronprins

När Cyperns president Nikos Anastasiades gjorde ett officiellt besök i Kuwait 8-9 oktober förde han samtal med kronprinsen Nawaf Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah och ledamöterna i de två ländernas delegationer.

Från Cyperns sida deltog utrikesminister Ioannis Kasoulides, finansministern Harris Georgiades och ministern för energi, handel, industri och turism, George Lakkotrypīs.

Bland annat togs det bilaterala samarbetet när det gäller investeringar upp, likaså hur de politiska, ekonomiska och kommersiella bilaterala relationerna mellan de två länderna kan stärkas. Efter samtalen, undertecknade tjänstemän i de båda länderna en rad bilaterala avtal.

Cyperns president Nikos Anastasiades på besök i Kuwait

Forskningsrön om cancer

Forskningsresultat vid laboratoriet för utvecklingsbiologi och nanobioteknologi vid Cyperns universitet kan få betydelse för behandling av cancer. Laboratoriet fokuserar inte på cancer-

forskning utan forskningen har skett inom embryologi.

"Arbetet har handlat om att utforska vilken roll proteinet, som kallas FAK, har i utvecklingen av embryot och specifikt dess roll i morfogenes. FAK är känt för att vara avgörande

för embryonal utveckling, men dess exakta roll har inte varit känd", berättar laboratorieförstare, dr Paris A. Skourides.

Resultaten har publicerats i den vetenskapliga tidskriften Development.

Europeiska kommissionens lägesrapport om Turkiet

Den 16 oktober kom den årliga lägesrapporten från kommissionen om Turkiet, som avser år 2013. Där upprepas det som sagts om i de tidigare rapporterna: Turkiet uppfyller fortfarande inte EU:s krav i Cypernfrågan!

Här är ett par utdrag ur rapporten:

Turkiet "har inte uppfyllt sin skyldighet, som beskrivs i en EU-deklaration från den 21 september 2005 och i rådets slutsatser (inklusive dem från december 2006 och december 2010) att säkerställa en fullständig och icke-diskriminerande implementering av tilläggsprotokollet till associeringsavtalet och har inte avlägsnat alla hinder för den fria rörligheten för varor, inklusive begränsningar av direkta transportförbindelser med Cypern. Det har inte förekommit några framsteg när det gäller att normalisera de bilaterala relationerna med Republiken Cypern."

"Det betonas i ramverket för förhandlingarna och i rådets uttalanden, att Turkiet förväntas att aktivt stödja förhandlingarna om för rättvis, heltäckande och fungerande lösning på Cypernfrågan i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolutioner och i linje med de principer som EU bygger på."

Turkiet har genom veto hindrat Cyperns inträde i olika internationella organisationer. I rapporten uppmanar kommissionen återigen Turkiet att upphöra med det. Likaså upprepas EU:s ståndpunkt om alla medlemsstaters suveräna rättigheter, som bland annat inkluderar rätten att ingå bilaterala avtal för att utforska och

Den turkiska delegationen vid förhandlingsbordet

utnyttja sina naturtillgångar. Det är helt i enlighet med EU:s regelverk och folkrätten, inklusive FN:s konvention om havsrätt.

Det här är skrivningar som relaterar direkt till Turkiets hotfulla uttalanden i samband med att Cypern utforskar naturtillgångarna i sin exklusiva ekonomiska zon, EEZ. Det erinras i rapporten om att Turkiet också har hotat företag i medlemsstaterna som har fått licens av Cypern att prospektera efter kolväten i dess exklusiva ekonomiska zon.

Den 22 oktober beslutade EU:s råd för allmänna frågor att gå vidare i anslutningsförhandlingarna med Turkiet och öppna kapitel 22, som behandlar regionalpolitik och samordning av strukturinstrument. Det kommenterades av Cyperns utrikesminister Kasoulides i ett skriftligt uttalande:

"Kapitel 22 ingår inte i de åtta

förhandlingskapitel som EU:s råd genom ett enhälligt beslut frös under 2006, på grund av Turkiets bristande efterlevnad av sina skyldigheter gentemot unionen, när det gäller Ankara-protokollet och "motdeklarationen" från september 2005. Det är inte heller med bland de sex förhandlingskapitel som Cypern ensidigt frös under 2009, som svar på Turkiets vägran att gå vidare med det som de uppmanades att göra i motdeklarationen. Därför har Cypern gett sitt samtycke till att öppna detta särskilda förhandlingskapitel, kapitel 22."

Kasoulides sa att "om Turkiet uppfyller sina skyldigheter, så kommer Cypern att reagera därefter."

Varm höst på Cypern

Det har varit en relativt varm höst på Cypern med temperatur upp till 30 grader i slutet av oktober. Det är visserligen glesare på stränderna, men fortfarande många, som njuter av höstsolen.